

Voimassaoloaika

15.4.2026 alkaen

Säädöseruste

Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista
(1085/2015)

Muuttaa/Kumoa

Muuttaa Poliisiammattikorkeakoulun päätöksen
(10.4.2024) Järjestyksenvalvojan- ja vartijan
koiran tottelevaisuustarkastuksesta

Kohderyhmät

Järjestyksenvalvojat ja vartijat

Järjestyksenvalvojan- ja vartijan koiran tottelevaisuustarkastus

Lain yksityisistä turvallisuuspalveluista (1085/2015) 111 §:n mukaan Poliisiammattikorkeakoulu vahvistaa vartioimis- ja järjestyksenvalvontatehtävissä käytettävän koiran tottelevaisuustarkastuksen vaatimukset. Laissa yksityisistä turvapalveluista on tottelevaisuustarkastus jaettu vartioimistehtävissä järjestyksenvalvontatehtävissä käytettävän koiran tarkastusvaatimuksiin.

1. Yleinen osa

1.1 Koiran rekisteröiminen ja tunnistaminen

Lain eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä (1069/2021) 15 § ja asetus koirien tunnistamisesta ja rekisteröinnistä (68/2022) mukaan vartioimis- ja järjestyksenvalvontatehtävissä mukana pidettävän koiran tulee olla rekisteröity, yksilöitävissä ja tunnistettavissa luotettavasti.

1.2 Vartioimistehtävissä koiran mukana pitäminen

Lain yksityisistä turvapalveluista (1085/2015) 21 §:n mukaan, jos vartioimistehtävässä on tarpeen vartija voi pitää mukanaan koiraa, joka on hänen ohjauksessaan hyväksytysti suorittanut Poliisiammattikorkeakoulun asettamat vaatimukset täyttävän tottelevaisuustarkastuksen.

Lisäksi edellytetään, että koira:

- 1) on vähintään kaksi mutta enintään 10 vuotta vanha;
- 2) on rekisteröity ja tunnistusmerkitty siten, että se on luotettavasti yksilöitävissä;

3) on hänen hallittavissaan; sekä

4) ei ole ominaisuuksiltaan osoittautunut sopimattomaksi vartioimistehtävissä mukana pidettäväksi.

Vartija saa pitää tottelevaisuustarkastuksen suorittanutta koiraa mukanaan vartioimistehtävissä kaksi vuotta hyväksymisestä.

1.3 Järjestyksenvalvontatehtävissä koiran mukana pitäminen

Lain yksityisistä turvapalveluista (1085/2015) 51 §:n mukaan, tilaisuuden toimeenpanopaikan poliisilaitoksen luvalla järjestyksenvalvoja saa pitää järjestyksenvalvontatehtävissä mukanaan koira, joka on hänen ohjauksessaan suorittanut Poliisiammattikorkeakoulun asettamat vaatimukset täyttävän tottelevaisuustarkastuksen. Lisäksi edellytetään, että koira:

1) on vähintään kaksi mutta enintään kymmenen vuotta vanha;

2) on rekisteröity ja tunnistusmerkitty siten, että se on luotettavasti yksilöitävissä;

3) on hänen hallittavissaan; sekä

4) ei ole ominaisuuksiltaan osoittautunut sopimattomaksi järjestyksenvalvontatehtävissä mukana pidettäväksi.

Järjestyksenvalvoja saa pitää 1 momentissa säädetyt edellytykset täyttävää koira mukanaan järjestyksenvalvontatehtävissä kaksi vuotta momentissa tarkoitetusta hyväksymisestä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu lupa voidaan myöntää, jos tilaisuuden laajuus, laatu tai järjestämispaikka järjestyksenpitoon liittyvästä perustellusta syystä edellyttää koiran mukana pitämistä. Tilaisuudessa koiralla on oltava kuonokoppa, joka voidaan poliisin määräyksestä poistaa, jos henkilöiden käyttäytymisen tai muun siihen verrattavan syyn perusteella voidaan päätellä tilaisuuteen osallistuvien turvallisuuden olevan uhattuna.

1.4 Tottelevaisuustarkastukseen osallistumisen edellytykset

Tottelevaisuustarkastukseen osallistuvalla tulee olla voimassa oleva hyväksyminen vartioksi tai voimassa oleva hyväksyminen järjestyksenvalvojaksi.

Tarkastukseen osallistuvan koiran oltava terve ja sillä on oltava todistus voimassa olevista rokotuksista. Koiran tulee olla vähintään 2 mutta enintään 10 vuotta vanha. Narttukoira ei saa osallistua 30 vuorokautta ennen odotettua penikoimista, eikä 42 vuorokauden kuluessa penikoimisen jälkeen.

1.5 Tottelevaisuustarkastuksen suorittaminen

Tarkastuksen aikana vastuu koiran käyttäytymisestä on koiranohjaajalla. Koiralla on oltava tarkastuksessa metallinen kiristymätön ketjukaulain. Kytkeytyinä suoritettavissa liikkeissä käytetään talutinta tai liinaa.

Tarkastaja keskeyttää tarkastuksen, jos koira:

- 1) on osaamaton;
- 2) ei kykene selviytymään tehtävästä;
- 3) on loukkaantunut tai sairas;
- 4) ei ole ohjaajansa hallinnassa;
- 5) käyttäytyy aggressiivisesti; tai
- 6) osoittaa selvää arkuutta.

Tarkastaja keskeyttää tottelevaisuustarkastuksen, jos ohjaaja käsittelee koiraä väkivaltaisesti tai pakottaen.

1.6 Tottelevaisuustarkastuksen arvioiminen

Tottelevaisuustarkastuksen hyväksyty suorittaminen edellyttää tarkastuksen kaikkien osioiden hyväksytyä suorittamista. Tottelevaisuustarkastuksen osiot arvioidaan arvostamalla hyväksyty tai hylätty.

Tarkastuksesta laaditaan tarkastuspöytäkirja, jossa on koiran tunnistetiedot, koiran ohjaajana toimineen nimi, tarkastajan nimi sekä tarkastuksen tulos.

1.7 Tottelevaisuustarkastuksen uusiminen

Tottelevaisuustarkastuksessa on kaksi osiota, tottelevaisuusosio ja henkilön poistaminen rakennuksesta. Uusinnassa voidaan tarkastaa vain hylätty osio. Kyseinen tarkastus voidaan uusida hylätyn suorituksen johdosta yhden kerran. Koe on suoritettava vuoden kuluessa tarkastuksen aloittamisesta. Hylätyn suorituksen jälkeen koiraä ei saa käyttää varjija- tai järjestyksenvälvontatehtävissä.

2 Tottelevaisuustarkastuksen vaatimukset, tottelevaisuusosio

2.1 Luokse-päästävyys

Koiraä tuodaan kytkettynä tarkastajan luokse. Koiralle suoritetaan värusteiden ja tunnistusmerkinnän tarkastus. Koiran osoittaessa aggressiivisuutta, arkuutta tai, jos koiraä ei voida tunnistaa luotettavasti, koiraä hylätään.

2.2 Tottelevaisuus

Osiossa arvioidaan ohjaajan kykyä ohjata koiraä sekä koiran kykyä suoriutua väadittavista liikesuorituksista. Jokainen liikesuoritus alkaa ja päättyy perusasentoon. Jokainen liikesuoritus alkaa tarkastajan antamalla luvalla perusasennosta. Suoritusten väälillä koiraä saa palkita. Liike päättyy tarkastajan luvalla, esim. "kiitos". Mikäli ohjaaja koskettaa koiraä liikkeen aikana, liike hylätään. Mikäli koiraä ei saada lähtöpaikassa lähtöasentoon

(esim. istumaan perusasentoon tai maahan), liike hylätään. Mikäli koira haukkuu tai vin-kuu häiritsevästi liikkeen aikana, liike hylätään. Mikäli koira ei kolmannenkaan käskyn jälkeen tee suoritusta, liike hylätään.

2.3 Seuraaminen

Liike suoritetaan ennakkoon annetun kaavion mukaisesti ja se aloitetaan tarkastajan lu-valla. Koira suorittaa seuraamisen vapaana. Kaaviossa voi olla käänös/käänöksiä oi-keaan ja vasempaan sekä täyskäänös, lisäksi kaaviossa on vaihdot kävelystä juoksuun ja hitaaseen kävelyyn sekä liikkeestä pysähtyminen. Liikkeelle lähdetessä, suunnan ja nopeuden muutoksissa sekä pysähdyksissä koiralle saa antaa käskyn. Koiran tulee seu-rata ohjaajaa halukkaasti tämän vasemmalla puolella ja koiran lavan tulee olla ohjaajan polven kohdalla. Koiran ja ohjaajan rintamasuunnan tulee olla yhdensuuntainen. Koiran tulee seurata ohjaajaa halukkaasti. Ohjaajan tulee liikuttaa käsiään ja jalkojaan luonte-vasti kaikissa liikkeissä. Mikäli koira seuraa suurimman osan matkasta yli metrin päässä toivotusta seuraamispaikasta, liike hylätään.

2.4 Liikkeestä maahan meno ja luokse tulo

Ohjaaja lähtee tarkastajan luvalla perusasennosta liikkeelle. Noin 10 askeleen jälkeen ohjaaja antaa koiralle käskyn ”maahan”. Ohjaaja jatkaa juosten noin 30 askeleen pää-hän, jonka jälkeen pysähtyy ja kääntyy koiraan päin. Ohjaaja kutsuu tarkastajan luvalla koiran luokseen, jolloin koiran on tultava ripeästi ohjaajan luo ja istuttava tämän eteen. Käskystä ”sivulle” koiran on istuuduttava ohjaajan vierelle perusasentoon. Mikäli koira ei mene maahan tai liikkuu yli kaksi metriä ennen kuin ohjaaja on kääntynyt, liike hylätään.

2.5 Eteen lähettäminen ja maahan meno

Ohjaaja lähtee tarkastajan luvalla perusasennosta liikkeelle. Noin 10 askeleen jälkeen ohjaaja antaa koiralle käskyn ”eteen” jolloin koiran on irtauduttava nopeasti ja suoraviivaisesti noin 30 metriä. Käskyn antamisen jälkeen ohjaaja jää paikalleen. Kun koira on edennyt vaaditun matkan, ohjaaja antaa käskyn ”maahan” jota koiran on noudatettava välittömästi. Liike päättyy, kun ohjaaja siirtyy tarkastajan luvalla koiran luokse ja käskee koiran istumaan. Mikäli koira ei etene vähintään 10 metriä, liike hylätään.

2.6 Paikallaolo

Liike suoritetaan kytkettynä ja koira on varustettuna kuonokopalla. Suoritus voidaan tehdä ryhmässä. Ohjaaja jättää käskystä koiran maahan ja poistuu osoitettuun näkösuojaan. Viiden minuutin kuluttua ohjaaja siirtyy tarkastajan luvalla koiran viereen ja päättää liikkeen perusasentoon. Mikäli koira liikkuu asennosta kahden metrin päähän tai koira haukkuu lähes koko suorituksen ajan, liike hylätään.

2.7 Käyttäytyminen ammuttaessa

Koira on varustettuna kuonokopalla. Ohjaaja kytkee koiran ja käskee koiran maahan. Koirasta noin 20 metrin päähän eteen sijoittunut seisova henkilö ampuu kaksi laukausta.

Laukausten aikana koiran on maattava hiljaa rauhallisena ja valppaana. Mikäli koira lähtee liikkeelle siten, että talutin kiristyy, tai koira pitää voimakkaasti ääntä, liike hylätään.

3 Vartija- ja järjestyksenvalvojakoiran suoritusvaatimus, henkilön poistaminen rakennuksesta

3.1 Turvallisuustarkastus

Suoritus alkaa rakennuksen ulko-ovelta. Ohjaajalle annetaan tehtäväksi tarkastaa kiinteistö luvattomien henkilöiden poistamiseksi. Koira on suorituksen aikana varustettu kuonokopalla ja pidetään kytkettynä koko suorituksen ajan. Tarkastaja kuvailee ohjaajalle alueen, jossa on useampia huoneita ja kerroksia sekä ilmoittaa kuljettavan reitin. Tila on hämärä ja ohjaaja tarvitsee suoritukseen käsivalaisimen. Ohjaajalla tulee suorituksen aikana olla työnomainen vaatetus.

Ohjaajalle annetaan tehtäväksi kulkea koiran kanssa tietyn kiinteistön läpi. Kulkureitillä ohjaaja ja koira kohtaavat kohteessa henkilön, jolle on tehtävä turvallisuustarkastus. Ohjaajan puhuttaessa henkilöä lähtee henkilö aggressiivisesti ohjaajaa kohti. Koiran tulee tilanteessa osoittaa puolustushalua ja estää mahdollinen hyökkäys. Tilanteessa koiralla ei tule kontaktia henkilöön. Koira ei saa osoittaa väistämiskäytöstä tai pelokkuutta kohdehenkilön aggressiivisen käytöksen aikana. Koiran tulee pysyä ohjaajan ja henkilön välissä sekä osoittaa tarkastajalle, että koira pystyisi pysäyttämään henkilön jollei hän tottele ohjaajan antamia käskyjä.

Turvallisuustarkastuksen aikana koira jätetään vartioimaan henkilöä erikseen osoitetulle paikalle, noin viiden metrin etäisyydelle tarkastettavasta henkilöstä. Koiran tulee pysyä paikallaan koko turvallisuustarkastuksen ajan.

Henkilön tarkastamisen jälkeen ohjaaja kuljettaa henkilön hänelle erikseen osoitettuun paikkaan, noin kolmen metrin päähän koirasta. Ohjaaja käskää henkilöä pysymään paikallaan ja siirtyä koiran viereen. Ohjaaja lähtee kuljettamaan tarkastettua henkilöä kohti sisääntulo-ovea. Koiran on oltava hallinnassa ja kytkettynä kuljettamisen ajan. Henkilön poistaminen rakennuksesta tapahtuu koiralla varmistaen. Kuljetus tapahtuu koiran seurattessa ohjaajaa, hänen vasemmalla puolellaan, löysin liinoin. Ohjaaja on kuljettamisen aikana sijoittunut noin kolmen metrin päähän kuljetettavan henkilön taakse. Suoritus päättyy tarkastetun henkilön rakennuksesta poistamisen jälkeen.

3.2 Hylkäämisperusteet

Suoritus hylätään, mikäli koira ei pysty liikkumaan annettua reittiä pitkin. Suoritus hylätään, mikäli koira ei pysty pysäyttämään oletettua hyökkäystä, osoittaa väistämistä tai arkuutta kohtaamistilanteessa. Suoritus hylätään, mikäli koira karkaa vartioinnista poistumalla sille osoitetulta paikalta, tai mikäli koira ei seuraa ohjaajaa kuljetuksen aikana oikealla paikalla tai nojaa ohjaajan liinaan yli puolet kuljettavasta matkasta. Kokonaissuorituksen ajan koiran tulee olla ohjaajan hallinnassa.